

Розділ 4. Операції за вкладами

Урок 1. Відкриття рахунків у банках

Виконуючи завдання цього уроку, ви будете:

Знати: що таке банк та банківські операції, які види рахунків бувають в банках.

Уміти: скористатися послугами банків, відкрити рахунок у банку.

Завдання 1

Продовжить речення:

1. Банки – це

2. Послуга банку – це

Завдання 2

Виконайте дослідження:

1. Які банки функціонують у Вашому регіоні і які послуги вони надають своїм клієнтам?

2. Які види банківських рахунків Вам відомі?

Завдання 3

Умова. В установу банку «Ощадбанк» надійшла заява від громадянина Петренка Василя Романовича на відкриття поточного рахунку.

Потрібно:

1. Пояснити, які документи слід подати в банк для відкриття поточного рахунку.

2. Оформити заяву на відкриття рахунку, договір банківського рахунку фізичної особи (користуючись відповідними бланками документів).

3. Вказати, які операції можуть проводитись клієнтом за його поточним рахунком.

**ЗАЯВА
про відкриття поточного рахунку**

Найменування банку _____

|Код за ЄДРПОУ або |
Найменування клієнта банку, _____ |реєстраційний |
що відкриває рахунок, _____ |(обліковий) номер |
(повне і точне найменування |платника податків |
_____ |
юридичної особи / відокремленого підрозділу)| _____ |
_____ |

Просимо відкрити _____ рахунок у _____.
(вид поточного рахунку) (вид валюти)

Із змістом Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах ознайомлені.
Вимоги цієї Інструкції для нас обов'язкові.

Додаткова інформація (1) _____

Керівник _____
(посада) (підпис, прізвище, ініціали)

" ___ " _____ 20 р.

М.П.

Відмітки банку

Відкрити _____ рахунок Документи на оформлення
(вид поточного рахунку) відкриття рахунку перевірів
(посада і підпис
дозволяю уповноваженої особи, на яку
покладено обов'язок
відкривати рахунки клієнтів)

Керівник
(уповноважена
керівником особа) _____
(підпис)

Дата відкриття рахунку
" ___ " _____ 20 р.

|N балансового |N особового рахунку | Головний бухгалтер
|рахунку | | (інша відповідальна особа,
| _____ | _____ | яка контролює правильність
| _____ | _____ | присвоєння номера рахунку)

**ДОГОВІР БАНКІВСЬКОГО РАХУНКУ № _____
ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ (РЕЗИДЕНТ)**

місто _____ «____»
_____ 20__ року

Відкрите акціонерне товариство «Ощадбанк», надалі за текстом – «Банк», в особі

_____, який діє на підставі
_____, з однієї сторони, та
_____, надалі за текстом –

«Клієнт»,

з другої

сторони, що надалі за текстом разом іменуються «Сторони», а кожна окремо – «Сторона», уклали цей Договір про таке.

Цей Договір складається з двох розділів: Розділу 1 «Загальні умови договору банківського рахунку фізичної особи» і Розділу 2 «Правила обслуговування –

поточних рахунків фізичних осіб у АТ «Ощадбанк» (надалі – Правила), які нероздільно пов'язані між собою та становлять єдиний документ. Використання в подальшому тексті терміна «Договір» означає Розділ 1 та Розділ 2 у сукупності.

Розділ 1 «Загальні умови договору банківського рахунку фізичної особи»

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Банк відкриває Клієнтові поточний рахунок № _____ у _____ у (валюта рахунку), далі за текстом – «Рахунок» та здійснює за дорученням Клієнта операції за Рахунком відповідно до умов цього Договору та вимог чинного законодавства України.

1.2. За здійснення розрахунково-касових операцій і наданих послуг на Рахунку Клієнт сплачує Банку винагороду згідно з установленими та чинними Тарифами Банку (далі за текстом – «Тарифи»).

2. СТРОК ДІЇ ТА ІНШІ УМОВИ

2.1. Цей Договір вважається укладеним з моменту його підписання Сторонами та

скріплення печаткою Банку і діє до дати закриття Рахунку. Договір підписується Сторонами шляхом підписання цього аркуша Розділу 1 Договору. Інші аркуші не потребують додаткового (окремого) поставлення підписів Сторін. З метою уникнення будь-яких непорозумінь на кожному аркуші Договору міститься логотип Банку. Саме аркуші з логотипом Банку вважаються такими, що дійсно є елементами цього Договору.

2.2. Зміни і доповнення до цього Договору оформлюються Додатковими угодами,

якщо інше не передбачено цим Договором. Усі зміни і доповнення до цього Договору є його невід'ємними частинами. Додаткові угоди до цього Договору набувають юридичної сили з моменту їх підписання Сторонами та скріплення печаткою Банку, якщо інше не зазначено в самих Додаткових угодах.

2.3. Підпис Клієнта на цьому аркуші Розділу 1 Договору є письмовим підтвердженням того, що Клієнт ознайомлений із Тарифами, затвердженими протоколом _____ від «__» _____ р. № _____, а також із Правилами обслуговування поточних рахунків фізичних осіб у АТ «Ощадбанк», що встановлені Банком на дату укладення цього Договору, затверджені розпорядженням ВАТ «Банк», від «__» _____ р. № _____, оприлюднені в доступних для Клієнта місцях операційних залів Банку, а також на web-сторінці.

2.4. Сторони цього Договору, відомості про найменування та місцезнаходження яких вказані в преамбулі та статті 3 Розділу 1 цього Договору, погодилися внести до Договору застереження, яке є Третейською угодою в розумінні ст. 12 Закону України «Про третейські суди», про те, що судовий захист прав і законних інтересів, які мають Сторони у зв'язку з цим Договором, та розгляд і вирішення всіх не вирішених Сторонами шляхом переговорів спорів, які виникають або можуть виникнути між Сторонами з

питань виконання, зміни, розірвання ними цього Договору, відбувається в Постійно діючому Третейському суді при Всеукраїнській громадській організації «Всеукраїнський фінансовий союз» відповідно до його Регламенту. Розглядові й остаточному вирішенню в Постійно діючому Третейському суді при Всеукраїнській громадській організації «Всеукраїнський фінансовий союз» відповідно до його Регламенту підлягають у тому числі, але не виключно, спори, предметом яких є виконання (невиконання, неналежне виконання) Договору, припинення (розірвання) цього Договору, стягнення неустойки, зміна умов Договору, відшкодування завданих порушенням Договору збитків, недійсність Договору, нескладність Договору, відновлення становища, яке існувало до порушення Договору тощо. Справа розглядається одним третейським суддею, який призначається головою Постійно діючого Третейського суду при Всеукраїнській громадській організації «Всеукраїнський фінансовий союз». Підписанням цього Договору Сторони надають свою згоду на такий порядок призначення Третейського суду для кожного спору, що може виникнути між ними у зв'язку з Договором. Сторони домовилися, що розгляд їхнього спору в Третейському суді буде проходити виключно на підставі наданих Сторонами письмових матеріалів, без проведення усного слухання і виклику Сторін. Місцем проведення розгляду справи є місцезнаходження Третейського суду, вказане в Положенні про Постійно діючий Третейський суд при Всеукраїнській громадській організації «Всеукраїнський фінансовий союз», з яким можна ознайомитись на web-сторінці за адресою: <http://pdts.org.ua>. Датою укладення такої Третейської угоди є дата набуття чинності цим Договором, що визначається згідно з умовами п. 2.1. Розділу 1 цього Договору. Місце укладення такої Третейської угоди вказане в преамбулі Розділу 1 цього Договору.

2.5. Договір складено у двох примірниках, які мають рівну юридичну силу, по одному для кожної зі Сторін.

2.6. Підпис Клієнта на цьому аркуші Розділу 1 Договору є письмовим підтвердженням того, що Клієнт у день укладення цього Договору отримав свій примірник цього Договору.

3. РЕКВІЗИТИ І ПІДПИСИ СТОРІН

БАНК

АТ «Ощадбанк» № 10003
49000, Україна, м. Дніпропетровськ,
пр.Гагарина,115

МФО 300346, код ЄДРПОУ 23494714

КЛІЄНТ

П.І.Б.
Паспорт: серія

номер _____

Виданий _____

Адреса відділення: _____, Україна, Дата видачі _____
м. _____, вул. _____

Адреса
проживання _____

Ідентифікаційний номер _____

Тел. _____

Від Банку: _____

Від Клієнта: _____

Завдання 4.

Тест

1. На поточні рахунки в національній валюті фізичних осіб-резидентів зараховуються (Правильну відповідь виділити червоним кольором):

- кошти на оплату праці, пенсії, допомоги, авторські гонорари за літературні праці, музичні твори, витвори образотворчого мистецтва, за артистичну діяльність, наукові праці та винаходи
- виплати страхових та викупних сум, позичок з особистого страхування, страхове відшкодування за майновим страхуванням
- розрахунки за надані послуги юридичними та фізичними особами;
- розрахунки за придбані в підприємствах торгівлі товари
- орендна плата за найм житлових помешкань, рухомого і нерухомого майна;
- відшкодування шкоди, заподіяної робітникам та службовцям каліцтвом або у разі втрати годувальника;
- кошти в національній валюті за продану іноземну валюту
- кошти за реалізоване власне майно та за здану сільгосппродукцію

2. Для відкриття поточного рахунку фізичній особі необхідно надати до установи Банку наступні документи:

Для громадян України – резидентів:

- Паспорт громадянина України, що його замінює
- Для малолітніх та неповнолітніх осіб, яким не виповнилося 16 років, - свідоцтво про народження
- Довідка про присвоєння ідентифікаційного номеру платника податків
- Довідка з міста проживання

Для громадян України – нерезидентів:

- Паспорт громадянина України для виїзду за кордон з відміткою про прийняття на облік в консульській установі України за кордоном
- Документ, що дає змогу визначити місце проживання або тимчасового перебування фізичної особи на території України
- Довідка про присвоєння ідентифікаційного номеру платника податків
- Посвідка на постійне проживання в Україні іноземця

Для іноземних громадян – резидентів:

- Паспортний документ відповідної держави з відміткою про наявність дозволу на постійне проживання на території України
- Посвідка на постійне проживання в Україні іноземця
- Довідка про присвоєння ідентифікаційного номеру платника податків
- Довідку з міста проживання

Для біженців:

- Посвідчення біженця
- Документ, що дає змогу визначити місце проживання або тимчасового перебування фізичної особи на території України
- Довідка про присвоєння ідентифікаційного номеру платника податків

Урок 2. Закриття рахунків

Виконуючи завдання цього уроку, ви будете:

Знати: як закрити рахунок у банку.

Уміти: закрити рахунок.

Завдання 1

Умова. В установу банку АТ «Ощадбанк» надійшла заява від громадянина Петренка Василя Романовича на закриття депозиту.

Потрібно:

1. Пояснити, які документи необхідно подати до банку для закриття депозиту:

2. Оформити заяву на закриття рахунку:

3. Закрити рахунок.

Питання для самоконтролю

1. Шляхом перегрупування і поєднання літер, що складають слова, складіть економічні визначення:

- 1) кабан + тон = різновид паперових грошей
- 2) бук + рант = неспроможний боржник
- 3) кредо + тир = позикодавець

2. Знайди в правому стовпці закінчення економічних термінів, початок яких розташовані в лівому стовпці, і правильно з'єднайте їх частини:

Банк	ник
Посред	зит
Бюд	зія
Ліквід	рот
Депо	буток
Ліцен	жет
При	ність

Урок 3. Банківські депозити

Виконуючи завдання цього уроку, ви будете:

Знати: які види депозитів пропонують банки.

Уміти: розрахувати суму доходу за депозитом.

Завдання 1.

Розв'яжіть задачу

Умова. Ви отримали дохід у розмірі 5 000 гривень і вирішили розмістити їх на строковий депозит у банк терміном на шість місяців. Вивчивши рівень процентних ставок ви з'ясували, що відділення Ощадного банку України, яке розташоване в сусідньому будинку, пропонує за депозитами строком на шість місяців 12% річних. У той же час відділення ПриватБанку, розташоване в іншому районі міста, пропонує за такими депозитами 17% річних.

Розрахуйте, яку суму процентів ви зможете отримати, скориставшись пропозиціями обох банків.

Завдання 2.

Тести

1. Поточний депозит використовується:

- а) для вкладення грошей на певний строк з метою отримання доходу
- б) повільного нагромадження заощаджень населення
- в) вкладення грошей з метою здійснення розрахунків
- г) вкладення грошей на строк до одного року

2. Розмір процентних ставок за банківськими депозитами визначає:

- а) комерційний банк
- б) Національний банк України
- в) Асоціація українських банків
- г) комерційний банк за погодженням із Національним банком України

3. Відповідно до призначення депозити можна поділити:

- а) на іменні, анонімні, кодовані
- б) поточні, строкові, ощадні
- в) у національній валюті, в іноземній валюті
- г) оподатковувані, неоподатковувані

4. У якому разі процентна ставка за депозитом буде найвищою?:

- а) вкладення грошей на поточний депозит
- б) вкладення грошей на депозит строком на 1 місяць
- в) вкладення грошей строком на 3 місяці
- г) вкладення грошей строком на 6 місяців

Завдання 3

Продовжить речення:

1. Згідно з українським законодавством банківською діяльністю називається

2. За економічним змістом депозити можна розділити на групи:

- депозити до запитання
- термінові депозити
- ощадні вклади
- цінні папери
- всі відповіді вірні

3. У депозитному договорі, що укладається між вкладником і банком, мають бути відображені

Завдання 4

Доповніть твердження:

1. Вкладення грошей на банківські депозити дозволяє населенню зберігати свої _____ у прибутковій формі, а також вберегти їх від _____.

2. При відкритті депозиту потрібно поцікавитися, чи стягує банк _____ за відкриття та ведення рахунку і, якщо так, – уточнити, як це відбувається на _____, отриманому вами після закінчення строку депозиту.

Завдання 5. Розв'яжіть задачу.

1. **Умова.** Депозит у розмірі 15000 грн. відкритий у банку на 2 роки під 20%. Розрахувати суму нарахованих відсотків.

-
2. **Умова.** Вкладник розміщує 850 грн. у банку на 1,5 року, відсотки нараховуються по складній ставці, яка складає 21% річних. Розрахувати суму нарахованих відсотків.

3. **Умова.** Депозитний рахунок у розмірі 4000 грн. відкритий в банку на 3 місяці під 17% річних. Знайти процентний дохід, який отримає вкладник при нарахуванні простих відсотків.

3. **Умова.** Знайти, впродовж якої кількості років вклад у розмірі 1500 грн. зросте до 3000 грн. при нарахуванні відсотків по простій ставці, 13% річних.

Урок 4. Окремі види депозитів

Виконуючи завдання цього уроку, ви будете:

Знати: що депозити можна відкривати не лише у гривнях, а й в іноземній валюті і дорогоцінних металах.

Уміти: порівнювати процентні ставки за депозитами в різних валютах.

Завдання 1.

Розв'яжіть задачу

Умова. 01 березня 2017 року ви вирішили вкласти на депозит у банк 10 000 грн. строком на три місяці. Валютний курс на той момент становив 25,9 грн. за долар США, 30,20 грн. – за євро. Процентні ставки за депозитами становили: у гривнях – 12% річних, у доларах – 5% річних, у євро – 4% річних. Станом на 01 червня 2017 року валютний курс становив 26,95 грн. за долар; 31,7 грн. – за євро.

Визначте, в якій валюті найбільш вигідно було відкривати депозит.

Завдання 2.

Тести (Правильну відповідь виділити червоним кольором).

1. Яку з перелічених іноземних валют найчастіше використовують українці для вкладення на депозити?:

- а) євро
- б) американський долар
- в) швейцарський франк
- г) англійський фунт стерлінгів

2. Найвищі процентні ставки на сьогодні банки виплачують за депозитами:

- а) в євро
- б) американських доларах
- в) швейцарських франках
- г) гривнях

3. Відкриття депозиту дає вкладникові можливість:

- а) отримати найвищий дохід за депозитом
- б) уникнути ризику небажаних змін валютних курсів
- в) використовувати вкладені гроші за кордоном
- г) упродовж короткого періоду часу стати мільйонером

4. Який дорогоцінний метал найпоширеніший при відкритті металевих депозитів в Україні?:

- а) золото
- б) срібло
- в) платина
- г) паладій

5. Найвищий дохід при відкритті металевого депозиту можна отримати в разі відкриття депозиту:

- а) лише в золоті
- б) тільки в надійних банках
- в) на строк до 1 року
- г) на строк понад 3 роки

Завдання 3

Продовжіть речення:

1. Відкриття металевого депозиту передбачає

2. Українські банки пропонують своїм клієнтам депозити у таких іноземних валютах як

Завдання 4

Доповніть твердження:

1. Переваги валютного депозиту відчуються повністю, якщо можна змінювати _____ без відвідування банку.

2. Для відкриття металевого депозиту потрібно мати при собі _____

_____ і написати заяву на відкриття рахунку.

3. У разі ліквідації банку, де відкрито депозит, власники металевих депозитів не можуть отримати відшкодування від _____

Завдання 5

1. Знайдіть в Інтернеті інформацію від банків України, які пропонують своїм клієнтам відкриття металевих депозитів.

Урок 5. Розпорядження по вкладам

Завдання 1

Вставити пропущені слова:

Довіреність, у якій не вказана дата її оформлення, є _____

Довіреність, складена поза межами банку, повинна бути завірена у _____

Після закінчення строку дії довіреності вкладник може оформити _____

При закритті рахунку дія довіреності втрачає _____

Особа, яка отримує кошти по довіреності, називається _____

Для отримання коштів по довіреності вкладник заповнює _____

Довіреність на неодноразове отримання коштів є _____

Довіреність на отримання коштів по вкладу один раз є _____

Вкладник може скласти одну _____
на декілька _____, які зберігаються у відділенні банку.

Завдання 2

Вставити пропущені слова:

Розпорядження на випадок смерті вкладника називається _____

Заповіт може бути складений на _____ або, _____
осіб

Якщо у вкладника декілька рахунків, він може скласти на них _____

Обов'язково вказавши в ньому _____ номери особових рахунків

Для отримання коштів спадкоємцям необхідно пред'явити _____
та _____

Якщо на вклад не було складено заповіту, то для отримання коштів після смерті вкладника необхідно скласти заповіт у _____,
ця дія виконується через _____ місяців після смерті вкладника.

У заповіті чітко повинні бути вказані _____

_____ особи, або названо осіб, яким заповідається
вклад.